

 HELSE BERGEN <small>Haukeland universitetssjukehus</small>	<h2 style="margin: 0;">Ebola (EVD) og avløpshåndtering, risikovurdering</h2>
Kategori: Pasientbehandling/Smittevern	Gyldig fra/til: 27.08.2023/27.08.2024
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 2.02
Godkjenner: Dorthea Hagen Oma	Vedlegg
Dok. ansvarlig: Dorthea Hagen Oma	Dok.id: D37318

Hendelse/scenario

Risiko for smitteoverføring av EVD-virus direkte fra pasientens kroppsvæsker via avløpsvann fra rom 6343 (luftsmitteisolat medisin post 6).

«Selv om ebolavirus skulle komme ut i avløpssystemet, er det likevel meget lav risiko for at viruset skal kunne smitte over til mennesker, inklusiv de som arbeider med kloakk. Personer som i sitt arbeid kan komme i direkte kontakt med kloakk, skal bruke beskyttelsesutstyr for å verne seg mot mulig smitte fra sykdomsfremkallende mikroorganismer som kan finnes i kloakken»
 (www.fhi.no).

«There has been no evidence to date that Ebola can be transmitted via exposure to sewage».

[Interim Guidance for Managers and Workers Handling Untreated Sewage from Individuals with Ebola in the United States](https://www.cdc.gov) (www.cdc.gov)

Risikovurdering ved to ulike pasientkategorier

P1: Pasient med mistenkt EVD, eller pasient i tidlig fase av verifisert EVD-sykdom

P2: Pasient med verifisert EVD i langt kommet stadium av sykdommen

Pasientkategori P1:

Konsekvens av smitteoverføring vurdert til:

Kritisk/katastrofal (5).

EVD er en alvorlig sykdom med høy mortalitet og ingen kjent behandling.

Sannsynlighet:

Svært liten (1).

Vurdering:

Signifikant risiko/gult område.

Tiltak

Det kan utgjøre en smitterisiko for helsepersonell å håndtere kroppsvæsker fra P1-pasienter. Denne risikoen er antatt større enn risikoen for smitte via avløpsvann så fremt VVS-personell bruker adekvat beskyttelsesutstyr ved eventuell lekkasje fra avløpssystemet (lenke til VVS-prosedyre). Virusmengden er antatt lav i kroppsvæsker hos en pasient i tidlig stadium av EVD-sykdom. Ut fra denne risikovurderingen aksepteres det at disse pasientene kan bruke dusj, vask og toalett som vanlig.

«En person regnes som smitteførende fra personen utvikler symptomer på ebola og frem til viruset ikke lenger kan påvises ved blodprøver. Smittefaren øker utover i sykdomsforløpet og er størst i sen fase på grunn av økende virusmengde i kroppsvæsker og økende fare for spredning av disse som følge av bl.a. oppkast, diaré og blødninger» (Nasjonal beredskapsplan mot Ebola, interrimversjon)

Pasientkategori P2:

Konsekvens av smitteoverføring vurdert til:

Kritisk/katastrofal (5).

EVD er en alvorlig sykdom med høy mortalitet og ingen kjent behandling.

Sannsynlighet:

Svært liten (1).

Sannsynligheten for smitte via avløpsvann regnes fremdeles som svært liten så fremt VVS-personell bruker adekvat beskyttelsesutstyr ved eventuell lekkasje fra avløpssystemet (lenke til VVS-prosedyre).

Vurdering:

Signifikant risiko/gult område.

Tiltak

Virusmengden er økende i kroppsvæsker hos en pasient i langtkommet stadium av EVD-sykdom. Større mengder virus i avløp kan teoretisk øke smitterisikoen via avløpsvann. Det anbefales derfor å minimere utslipp av kroppsvæsker fra P2-pasienter i avløp. Risikoreduserende tiltak vil være bruk av engangsbeholdere tilsatt fortykningsmiddel til oppsamling av urin, oppkast og avføring slik at dette kan behandles som smitteavfall.

Figur 1:

Risikomatrix, smitteoverføring av EVD-virus direkte fra pasientens kroppsvæsker via avløpsvann fra rom 6343 (luftsmitteisolat medisin post 6).

		Konsekvens				
		Ikke alvorlig	Mindre alvorlig	Alvorlig	Svært alvorlig	Kritisk/ Katastrofal
Sannsynlighet	Svært stor					
	Stor					
	Moderat					
	Liten					
	Svært liten					P1, P2

Interne referanser

[HMS-håndbok Teknisk avdeling](#)

Eksterne referanser

[Ebola-veileder for helsetjenesten](http://www.fhi.no) (www.fhi.no)

[Råd til andre yrkesgrupper om ebolavirus og ebolavirus sykdom](http://www.fhi.no) (www.fhi.no)

[Nasjonal beredskapsplan mot ebola](http://www.helsedirektoratet.no) (www.helsedirektoratet.no)

[Interim Guidance for Managers and Workers Handling Untreated Sewage from Individuals with Ebola in the United States](http://www.cdc.gov) (www.cdc.gov)